

SOGNEBLAD

Nr. 3 · august · september · oktober · november 2022

Grøn kirke

ADRESSER

Sognepræst

Susanne Østbjerg Kargo
Skjoldbjergvej 8, 6623 Vorbasse
E-mail: SOE@km.dk
Mobil: 28 25 41 01
Mandag fri.

Graverkontoret

Kirkegade 21, 6623 Vorbasse
E-mail: Vorbasse.kirke@gmail.com
Tlf: 75 33 38 18 / Mobil: 24 48 05 55

Graver ved Vorbasse og Skjoldbjerg kirker

Søren Møller Madsen
Bogholdervej 1C, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse

Organist

Kjeld Møller Heinsen,
Silkehalevej 4, 7100 Vejle
Tlf: 75 83 77 83 / Mobil: 27 77 13 80
E-mail: organistvorbasse@gmail.com

Hjemmeside: www.vorbassekirke.dk

MENIGHEDSRÅD

Formand

Karin Saugmann
Fitting Stationsvej 1, 6623 Vorbasse
Tlf: 30 34 64 71
E-mail: sauge@live.dk

Kirkeværgen, Vorbasse

Erling Jensen
Fittingvej 19, 6623 Vorbasse
Tlf: 24 41 71 74
E-mail: mwejensen@gmail.com

Kirkeværgen, Skjoldbjerg

Brian Brodersen
Købmandsvej 1, Skjoldbjerg, 6623 Vorbasse
Tlf: 49 40 26 53
E-mail: brian_brodersen@me.com

SOGNEBLADET

Kirkebladet udgives af menighedsrådet.

Redaktion:

Jytte Pedersen, Birgit Thomsen, Eva Frank og
sognepræsten (ansvarshavende).

Deadline til næste kirkeblad: 1. okt. 2022

Materiale sendes til Eva Frank:
vorbasse.kirkeblad@gmail.com

Grøn Fadervor

Fadervor, du som er i himlene!

Vi kommer til dig med vores bøn for jorden. Du har skabt den til et godt sted for mennesker og dyr, for træer og planter.

Helliget worde dit navn.

Livet, som du har givet os, er helligt. At ødelægge livet er at vanhellige dig og dit navn.

Komme dit rige.

Giv os drømmen og håbet om dit rige, hvor alt liv kan udfolde sig uden død, forurening og ødelæggelse.

Ske din vilje som i himlen således også på jorden.

Du har en gang for alle vist os din vilje for jorden: den skal være et sted fyldt af liv, fred og kærlighed.

Giv os i dag vort daglige brød.

Lær os at bruge jorden, sådan at alle kan spise sig mætte. Hjælp os at dele jordens rigdomme på retfærdig vis.

Og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere.

Vi sidder selv med ansvaret for vores eget forbrug og vores livsstil. Vores kamp for jorden begynder i vores eget liv.

Og led os ikke ind i fristelse.

Fristelsen til at vælge det, som giver en kortsigtet nydelse, er stor.

Men fri os fra det onde.

Hjælp os til at vælge ret.

For dit er riget og magten og æren i evighed!

Du har lovet at opretholde livet, og vi vil stå på din side i kampen mod alt, som truer det gode liv, som du har givet os!

Amen.

(gronkirke.dk)

Gud har skabt verden med stor skønhed: bjerge, strande, skove, blomster. Alt sammen for at glæde os mennesker. Lige nu synger sommeren på sidste vers, og vi ser frem mod en tid, hvor naturen begynder at falme, og alle de grønne blade skifter farve og bliver en mangfoldighed af farver: gul, orange, rød, brun og sort.

Gud har skabt verden med stor rigdom. Vi har alle de forunderlige planter som giver frugt, grøntsager, korn, som vi kan lave alt muligt dejlig mad ud af. Der er i jorden en rigdom af metaller og mineraler, som vi kan bruge til at lave mobiltelefoner, cykler, huse og meget mere. Og der er en rigdom af dyr, som er sjove at se på, dejlige at have som kæledyr, og som kan give os æg, mælk, kød og alt muligt andet godt.

Gud har skabt verden

Verden rummer ressourcer nok til mange milliarder mennesker. Der kan sagtens produceres mad nok til alle i verden, hvis vi tænker os om og hjælper hinanden.

Tidligere generationer har opbygget det samfund, som vi nyder godt af i dag. De har givet os alle de moderne bekvemmeligheder, som vi ikke synes vi kan leve uden. Det er der grund til taknemmelighed for.

Desværre har naturen lidt skade i processen. De vidste ikke at noget af det, de begyndte at gøre, ville ende med at gøre skade på naturen som Gud har skabt. Nogle dyrearter er uddøde og andre er truede på grund af overdreven jagt, eller fordi de ikke har kunnet finde nye levesteder, efter at mennesket er blevet "mangfoldige" og har "opfyldt jorden".

For at opbygge og leve det moderne liv, vi værdsætter, har det været nødvendigt at fælde skove og skabe energi ved afbrænding af fossile brændstoffer: kul, diesel, benzin og olie. Vi kan i dag se, at det ozonlag, som Gud har ladet beskytte jorden mod solens varme er blevet reduceret; og ophobning af gasser i atmosfæren, skaber en drivhuseffekt, som forårsager at temperaturen stiger.

Vi er blevet klogere, og ved i dag mere om vores aftryk på naturen. Derfor er vi selvfølgelig begyndt at plante nye skove og finde andre måder at skabe den energi, som vi har brug for til varme, elektricitet, transport og produktion.

Naturen er heldigvis skabt med en helt fantastisk evne til at regenerere, efter at den har lidt skade, men den har brug for fred og ro og plads, og så har den brug for, at vi arbejder med den og ikke imod den.

Vi mennesker er blevet sat på jorden med tilladelse til at nyde den og bruge den. Vi har også fået en forvalteropgave til at "herske" over dyrene på jorden, og derfor har vi pligt til at passe på Guds skaberværk og give det videre til de næste generationer i mindst lige så god stand, som da vi modtog den.

Ny med-arbejder

I april måned er der startet en ny gravermedhjælper på kirkegården. Hun hedder Maibritt Borg, er 43 år og bor i Fitting.

Maibritt er gift med Peter Borg, de har 3 drenge på 13, 18 og 19 år.

Maibritt kommer fra et job ved Fiat i Rødning. Før det var hun ansat på kirkegården i Brørup. Nogen kender måske også Maibritt, fordi hun tidligere har arbejdet på Frihavnen i ca. 5 år.

Vi er rigtig glade for, at Maibritt vil arbejde her hos os på kirkegårdene. Vi glæder os til samarbejdet med hende og byder hende velkommen!

Kollegaerne

Nyt kirkebladsformat

Som nogle hørte til det årlige menighedsmøde, har vi i menighedsrådet besluttet at ændre på formatet for vores sogneblad.

Det nuværende blad udkommer 3 gange om året, og det synes vi fungerer dårligt bl.a. fordi der bliver langt imellem deadlines og den periode bladet dækker. Vil vi derfor fra næste kirkeår lave 6 årlige kirkefoldere, med gudstjenesteliste og arrangementskalender og omtale af kirkens arrangementer. Disse foldere vil dog blive noget mindre end det nuværende blad og vil heller ikke vil blive husstandsomdelt, da det er en væsentlig post på budgettet. De fremtidige kirkefoldere kan findes i våbenhusene, i sognehuset og på biblioteket, lige som man vil kunne tilmelde sig en liste og derved stadig få folderen i sin postkasse.

Vi har hørt de reaktioner, som kom på menighedsmødet, og er derfor blevet enige om at kirkeårets første blad vil være en udvidet udgave som husstandsomdeles som en advents- og julehilsen til alle i sognene, ligesom årets øvrige udgivelser vil være tilgængelig til print fra kirkens hjemmeside, facebook og vorbasse.dk.

KONFIRMANDER 2022

Foto: Lenger foto

Grøn kirke

"Vild med vilje" er en trend i samfundet, der er vokset de sidste år. Det er ikke udtryk for, at man skal opføre sig uhæmmet, men betyder at give mere plads til den vilde natur. Man laver plads til naturlig hjemmehørende planter fremfor en gold

græsplæne. Dermed får insekter flere levesteder og bedre mulighed for at finde føde.

Vi har derfor udtaget nogle områder ved sognehuset og langs med præstegårdshaven, hvor der er lavet bede som er starten på en større mangfoldighed. Vi har sået naturlig hjemmehørende planter i bedene, som på sigt gerne skulle sprede frø over et større areal. Områderne vil blive klippet ned 1 – 2 gange om året, og skal ellers udvikle sig naturligt.

Kirkegården skal ikke laves til et ukrudts slaraffenland, men derfor skal den stadig blive grønere. Vi har de sidste mange år, forsøgt at fylde ledige gravsteder op med stauder og lave buske. Det gør vi for at give kirkegården mere parkpræg, der er rar at opholde sig i, og for at det ikke skal være en stenørken. Det betyder vi blandt andet kan plukke blomster og grønt på kirkegården til alterbuketter og dekorationer, frem for at importere fra Holland eller Afrika. Vi forsøger generelt at tænke grønne løsninger ind i både indkøb og forbrug.

Vi vil gerne dele vores erfaringer med alle interesserede, derfor inviterer vi til kirkegårdsvandring en eftermiddag i august. Mere information herom på kirkens hjemmeside og på facebook.

Søren Møller Madsen, graver

ARRANGEMENTER

Spis sammen aften

Røde Kors holder spis-sammen-aften i Sognehuset **fredag, den 30. september, fredag, den 28. oktober og fredag, den 25. november 2022.**

Arrangementet er for enlige og par, som har lyst til at spise et godt måltid mad i hyggeligt samvær med andre.

Vi mødes i **Sognehuset i Vorbasse ved 17-17:30** tiden til en hyggesnak og en kop kaffe. Ved 18-tiden serveres en varm hovedret efterfulgt af dessert. Der er vand på bordene, og mulighed for at købe et glas vin til 10 kr.

Der er musikalsk underholdning, og vi synger sange fra Højskolesangbogen.

Pris: 60 kr.

Tilmelding senest mandag inden spis-sammen-aftenen finder sted til Birgit Andersen, tlf. 29 60 62 28 eller Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40.

Elisabeth, Røde Kors Vorbasse/Billund Afd.

Hvorfor-gør-vi sådan gudstjeneste

- Hvorfor står præsten med ryggen til kirkegængerne?
- Hvad er det egentlig, der synges ved nadveren?
- Hvorfor gør vi, som vi gør, ved gudstjenesten?

Forklaringsgudstjenesten **søndag den 4. september kl. 10:30** er for de nye kirkegængere, konfirmander og deres forældre og alle dem, der bare vil have opfrisket, hvorfor vi gør som vi gør.

Sogne- eftermiddag

Tirsdag 13 sept. kl. 12:30 Sogneudflugt med Menighedsrådet og Vorbasse Seniorer.

Besøg i Hjerting Kirke. Kaffe og kage. Havnerundfart med guide på Esbjerg havn. Middag i Sognehuset. Alle er Velkommen. Pris for turen + aftensmad 200 kr. som indbetales på MobilePay eller kontant på dagen.

Tilmeldingen til Gunhild senest 5. september på mobil: 22 96 55 67

FOLKEKIRKEN

VI HJÆLPER HINANDEN

Salmestafet

Der er salmestafet i **Vorbasse kirke torsdag den 13. oktober 2022 kl. 19:30**

Endnu engang skal vi mødes i Vorbasse kirke og synge sammen. To stafetholdere vil hver præsentere 3 salmer fra Den danske salmebog. Velkommen til en hyggelig aften med fællessang, hygge, kaffe og kage i kirken.

Jeg håber at se DIG
til familiegudstjeneste
den 22. sept. og
den 15. nov.
kl. 17:00

Familie- gudstjeneste

Familiegudstjenesterne begynder altid **kl. 17.00** i kirken. Derefter er det aftensmad, leg og hygge i sognehuset. **Vi er færdige senest kl. 19:00**, så alle kan nå hjem til sengetid. Vi mødes **torsdag den 22. september** og **tirsdag den 15. november 2022**.

Adventskor i Skjoldbjerg

Kan du lide at synge, har du lyst til at synge sammen med andre?

-Så skal du da være med til at gå Lucia og synge julesalmer og sange til gudstjenesten 1. søndag i advent den 27. november i Skjoldbjerg Kirke.

Vi øver i **Skjoldbjerg kirkehus fra fredag den 7. oktober kl. 16-17** og kører derefter frem til koncerten (ingen øvelse i efterårsferien).

Alle børn og unge er velkomne – i år inviterer vi også forældre eller bedsteforældre til at deltage. Skriv gerne sms til 20 30 82 70, hvis du ikke kan komme første gang, eller hvis du har spørgsmål.

Mange sangglade hilsner Kjeld og Lone

Høstgudstjenester

Ved årets høstgudstjenester fylder vi kirkerne og holder fest og bringer vores takkegave. Vi takker for det daglige brød, for tøj, hus og hjem, en god ægtefælle og gode børn, gode naboer, venner og kolleger, et godt helbred og et sundt liv. Vi har meget at takke for! Ved begge høstgudstjenester, vil der være offergang, hvor alle, som har lyst, kan gå forbi alteret efter prædiken og lægge deres bidrag dér. De indsamlede beløb går til Kirkens Korshær, KFUM's Sol-datermission og KFUM's sociale arbejde.

Efter høstgudstjenesten i **Skjoldbjerg søndag den 11. september kl. 10:30** er der høstgilde i kirkehuset med varm saft og æbleskiver.

Efter høstgudstjenesten i **Vorbasse kirke den 18. september** er der kirkefrokost i Sognehuset. Her vil Lea Møberg fortælle og vise billeder fra hendes tid som volontør i Tanzania. I 5 måneder boede og arbejdede hun på børnehjemmet "Bethania" i byen Sumbawanga i det vestlige Tanzania. Her var hun med til at give håb, omsorg og glæde til de børn, der tidligere har levet på gaden.

KALENDER SOMMER / EFTERÅR 2022

AUGUST

1. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
15. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
18. Torsdag	14:30	Gudstjeneste på Frihavnen.
18. Torsdag		Høreforeningen. Eftermiddagsbesøg på Axel Månsson A/S, Brande som er Danmarks største frilandsgartneri med økologiske grøntsager og økologiske æg. Endeligt program senere.
18. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Peter Nord Hansen, Fredericia.
24. Onsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Sognehuset i Vorbasse.
25. Torsdag	19:30	IM: Møde hos Anne Mette og Mogens Jakobsen, Østergade 51.
29. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
30.-1. tirsdag - torsdag		Vorbasse Seniorer: 3 dages bustur til Bremen.

SEPTEMBER

1. Torsdag	19:00	Høreforeningen i Vorbasse Sognehus. Museumsinspektør Holger Grumme Nielsen, fra Varde Museum. Foredrag og billeder om "Københavnplantagerne." Fri entre. Kaffe og kage kr. 30,-.
5. Mandag	19:00	Højskolesangaften i Sognehuset.
8. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Henrik Klittund Nielsen, Fredericia.
Torsdag	14:30	Gudstjeneste på Frihavnen.
11. Søndag	10:30	Høstgilde i Skjoldbjerg kirkehus umiddelbart efter gudstjenesten.
12. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
13. Tirsdag	12:30	Vorbasse Seniorer og Menighedsrådet: Sogneudflugt. Pris 200kr. Tilmelding til Gunhild senest 5. september på mobil 22 96 55 67. Se omtale side 6.
15. Torsdag	14:30	Gudstjeneste på Frihavnen.
15. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Høstfest ved Steen F. Søvnald, Grindsted.
18. Søndag	10:30	Kirkefrokost i Sognehuset umiddelbart efter gudstjenesten, hvor Lea Moberg fortæller om: Fremtid og håb - i Tanzania.
19. - 26. Mandag		Vorbasse Seniorer: Flyrejse til Halkidiki.
20. Tirsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Kirkehuset i Skjoldbjerg.
20. Tirsdag	19:30	IM: I Bække Konfirmandhus: Kredsmede ved Brian Madsen, Vejle.
21. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
25. Søndag	10:00	Hejnsvig - Vorbasse Soldatervenner og Høreforeningen. Udflugt til Fredericia, hvor vi deltager i en tekstet gudstjeneste i Lyng Kirke kl. 10.00. Sognepræst Susanne Knudstorp vil også fortælle om kirken, og frokost serveres og i kirkens lokaler. En lokal guide vil efter frokost tage os med på en tur rundt i Fredericia. Endeligt program senere.
26. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
28. Onsdag		Soldatervennerforening i Hejnsvigs kirkehus: Årsmøde/generalforsamling i Vorbasse/Hejnsvig afdelingen, hvor flyverpræst Heinrich Pedersen taler.
30. Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Pris: 60 kr. Tilmelding senest mandag inden til Birgit Andersen, tlf. 29 60 62 28 eller Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40.

KALENDER SOMMER / EFTERÅR 2022

OKTOBER

4. Tirsdag	14:00	Vorbasse Seniorer: I Sognehuset. Banko og Amerikansk lotteri. Kaffe og kage kr. 30,00.
4. Tirsdag	19:00	Højskolesangaften i Sognehuset.
5. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
6. Torsdag	10:00	Babysalmesang i Vorbasse kirke - opstart.
7. Fredag	16:00	Opstart af adventskor i Skjoldbjerg kirkehus.
10. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
13. Torsdag	19:30	Salmestafet i Vorbasse kirke
13. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Palle Møller, Vejle.
19. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
20. Torsdag	14:30	Gudstjeneste på Frihavnen.
24. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
25. Tirsdag	14:00	Vorbasse Seniorer i samarbejde med Høreforeningen: I Sognehuset. Flemming Både holder musikalsk foredrag om Kim Larsen. Kaffe og kage 50 kr.
27. Torsdag	18:30	IM: I Sognehuset: Årsfest med fællesspisning og kl. 19:30 taler Jørgen Bækgaard Thomsen, Beder.
27. Torsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Sognehuset i Vorbasse.
28. Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Pris: 60 kr. Tilmelding senest mandag inden til Birgit Andersen, tlf. 29 60 62 28 eller Elisabeth Heddam, tlf. 21 60 26 40.

NOVEMBER

2. Onsdag	12:30	Høreforeningen: Besøg hos høreapparatfirmaet PHONAK i Middelfart. Afgang i bus fra Vorbasse Sognehus. Endeligt program senere.
2. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
7. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
8. Tirsdag	14:00	Vorbasse Seniorer: I Sognehuset. Banko med ænder og kyllinger. Kaffe og kage 30 kr.
8. Tirsdag	19:00	Højskolesangaften i Sognehuset.
10. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Generalforsamling ved bestyrelsen.
16. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.
17. Torsdag	14:30	Gudstjeneste på Frihavnen.
17. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Bjarne Taulborg, Haderslev.
18. Fredag		Beboerforeningen i Skjoldbjerg: Spis sammen, igen med mulighed for at købe en menu.
21. Mandag	10:00	Mandagscafé i Sognehuset.
22. Tirsdag	12:30	Vorbasse Seniorer: På Vorbasse Kro. Spis sammen Julefrokost med hygge og fællessang. Pris 200 kr. ekskl. drikkevarer. Tilmelding til Levin på 20 92 32 64 senest den 15. nov. Betaling ved tilmelding på MobilePay eller bankkonto.
22. Tirsdag	19:00	Menighedsrådsmøde i Sognehuset i Vorbasse.
24. Torsdag	19:30	IM: I Sognehuset: Møde ved Knud Didriksen, Vejle.
25. Fredag	17:00	Røde Kors: Spis-sammen-aften i Sognehuset. Pris: 60 kr. Tilmelding senest mandag inden til Birgit Andersen, tlf. 29 60 62 28 eller Elisabeth Heddam, tlf. 21 60 26 40.
27. Søndag	14:00	Beboerforeningen i Skjoldbjerg og Menighedsrådet: Vi starter med gudstjeneste i kirken med Lucia-kor. Derefter er der juletræstænding ved medborgerhuset.
30. Onsdag	14:00	Udsyn på Stoppestedet.

ARRANGEMENTER

Højskolesangaften

De næste aftener med "Sang fra Højskolesangbogen" bliver **mandag den 5. september, tirsdag den 4. oktober og tirsdag den 8. november 2022 kl. 19:00**

Programmet sammensættes af Emmy Schmidt og Alice Østergaard. Menighedsrådet sørger for det praktiske omkring arrangementet, som er gratis. Midt på aftenen skal vi have kaffe og kage. Det koster 20 kr.

Aftenernes program bliver en blanding af:

sange, vi har udvalgt på forhånd, og som vi kort vil fortælle lidt om
sange, som for de fleste vil være helt nye, og som vi skal lære
sange, som af deltagerne frit vælges fra højskolesangbogen.

Som støtte vil der hver aften være en forsanger.
Det vil skifte lidt, hvem det bliver. Ved klaveret sidder Alice.

Vi glæder os

Emmy Schmidt og Alice Østergaard

Allehelgens- gudstjeneste

Mandags Café

Det at være sammen om noget, kan styrke fællesskaber og skabe nye.

Det vil menighedsrådet gerne støtte op om.

Derfor inviteres alle, der ønsker at dele hverdagen med andre, til kaffe og fælles samvær i Sognehuset på **mandage i ulige uger kl. 10:00. Første gang efter sommerferien er mandag den 1. august 2022.**

Har du ikke selv mulighed for at komme i Sognehuset, kan du kontakte Birgit tlf. 22 81 25 41.

Birgit og Lilly

Allehelgen falder altid første søndag i november. Det er en søndag til minde om de døde, både dem vi selv har mistet og alle de mennesker, som har båret den kristne tro videre gennem generationer.

Gudstjenesterne Allehelgensdag den **6. november kl. 14:30 i Skjoldbjerg og kl. 16:00 i Vorbasse** skaber plads til at mindes og sørge over dem, vi har mistet. Og der er plads til at takke for det liv, vi fik lov at dele med dem. I begge kirker bliver navnene på dem som vi har mistet og taget afsked med fra vores kirker i perioden 1/10-2021 - 30/9-2022 læst op, og efter gudstjenesten er det muligt at tænde lys og sætte på kirkegården.

Der vil blive sendt brev ud til de pårørende, der står som anmelder, med invitationer til disse gudstjenester, men alle er velkomne.

Baby-salmesang

Babysalmesang i folkekirken er opstået ud fra en viden om, at sang og musik stimulerer barnets musikalske og sansemotoriske udvikling. En baby forstår ikke salmerne, men babyen kan sanse stemningen og atmosfæren, og tekst og melodi kan lagre sig i barnets underbevidsthed.

Babysalmesang i Hejnsvig og Vorbasse Kirker er en mulighed for at få en god oplevelse med sit barn, i det fantastiske rum, som kirken er. Samtidig giver det også mulighed for fællesskab med andre, i den tid man er hjemme på barsel. Babysalmesang er en formiddag i kirken med sang, musik og sanseoplevelser for alle nyfødte i alderen 0 - 1 år sammen med mor og/eller far.

Det varer 35-40 minutter. Efter vi har sunget og leget, slutter vi med kaffe/te og hyggesnak

Babysalmesang er for alle der har lyst og kræver ikke et stort kendskab til kirken og salmerne, og du behøver ikke være et musikalsk geni for at deltage. Alle kan være med!

Hejnsvig og Vorbasse Kirker samarbejder om dette arrangement. Derfor er alle forældre med babyer velkomne til at deltage i babysalmesang i både Hejnsvig Kirke og Vorbasse Kirke.

Nyt hold starter i Hejnsvig Kirke torsdag den 25. august 2022 kl. 10:00

Forløbet strækker sig over 6 torsdage.

Derefter fortsætter vi med 6 gange i Vorbasse Kirke - fra torsdag den 6. oktober.

For mere information kontakt kirke- og kulturmedarbejder Lis Moberg, 20 28 61 47 eller mail lismoeborg@gmail.com

Luciakoncert i Skjoldbjerg

Den 1. søndag i advent holder vi kl. 14:00 en stemningsfuld eftermiddagsgudstjeneste med Luciakor, De 9 læsninger og fællessalmer i Skjoldbjerg kirke.

Efter gudstjenesten kan der købes æbleskiver og gløgg i medborgerhuset, og så skal der tændes og danses om det store juletræ.

Arrangementet arrangeres i samarbejde med Beboerforeningen.

BUSK 2022 - Trolden i os alle

BUSK står for Børn, Unge, Sogn og Kirke og denne søndag sætter vi særligt fokus på børn og unge i kirken.

Årets BUSK-gudstjeneste handler om trolden i os alle. Det handler om at sige ja og nej til livets gaver og opgaver og det handler om at Gud tilbyder sin søn som hovedhjørnesten i vores liv.

Vi glæder os til at se jer til BUSK-gudstjeneste **søndag d. 30. oktober 2022 kl. 10:30 i Vorbasse kirke.**

Helligkilden og Vorbasses tidlige historie

af Jeremy Watts

'Glimt fra Sognet' har gennem 20 år nydt Sognebladets gæstfrihed og har berettet om stort og småt fra Vorbasse. Nogle af de allerførste bidrag (fra Birger Vitved og især Sven Tygesen, der har været særdeles flittig) omhandler kirken og dens inventar. Det er passende, at vi i denne sidste artikel næsten bogstaveligt vender tilbage til 'moderkirkens favn' for at fortælle om noget aktuelt og samtidigt ældgammelt: Helligkilden ved Vorbasse kirke.

Der skal noget byhistorie til. Fra omkring 100 år f.Kr. og et tusind år frem lå Vorbasse 800 meter nord for den nuværende bygrænse. Der var tale om en såkaldt 'vandrende landsby', der af forskellige årsager flyttede sig nogle få hundrede meter for hver 150 - 200 år. Men den forblev loyal til den lille kupering i landskabet omkring Lillebavn og vestover. Landsbyerne var fra første færd strukturerede med en form for overordnet styring. De var afgrænset af moser og den store sumpede strækning mellem dem og nutidens Vorbasse. 'Afgrænset' ja, men også forsynet af et område, hvor der kunne hentes næring, vand og foder. Og i jernalderen den vigtige myremalm, der af landsbyens smede blev omsmeltet til datidens stærkeste mønt: jern.

Den sidste store flytning af gårdene blev markeret, måske afstedkommet, af rejsningen af områdets første stenbygning: en lille kirke, muligvis på fundamentet af en ældre trækirke ligesom i Jelling. Jelling ligger 'lige op ad vejen' med kirken og den runesten, hvor der står om Harald Blåtand, at han i 965 e.Kr. 'gjorde danerne kristne'. Samtidig havde de sidste vikingehøvdinge i den tids Vorbasse deres egen hird, en stående styrke på cirka 70 mand og heste. Mon ikke, der har været en tæt forbindelse mellem Kongernes Jelling og 'Høvdingernes Vorbasse'? Men det skal noteres, at vorbassianerne

var fredelige kvægavlere, der blandt andet afsatte deres kreaturer i Ribe, måske Hamborg. Drivvejen førte lige lukt mod syd.

'Vorbassianere' hed de ikke endnu; navnet opstod senere. Fantasien skal nu komme os til hjælp og gerne oplukke en bredere historie. Hvis vi godtager, at navnet Vorbasse stammer fra en sammensætning af 'wara', det gammeldanske ord for 'ødemarken', og 'basse', der betyder 'mand', har vi en forklaring på betegnelsen. Der er tale om et ubeboet sted, hvor der dog lever en enlig mand. Til det område flytter alligevel otte-ni større gårde, en hel vikingelandsby.

Livsbeholdningerne var bestemt opfyldte: der var rigeligt med vand. Der var en anelig vandåre ved kirken, der manifesterede sig ved at vælde op i en kilde. Vandåren er der endnu, tusind år senere. Da der i 1999 blev gravet ud til parkeringspladsen ved det sydlige kirkedige, vældede der en syndflod frem - omtrent fem meter fra markeringen af Helligkilden på den anden side af muren. Netop den kilde, der måske var hjemstedet for vores eneboer i 1000 - 1100-tallet, og som var med til at definere, hvor kirken blev lagt.

Kildevand har altid været livgivende, endda helbredende. Der er tale om rent vand, der bobler op af en underjordisk kilde med en konstant temperatur på 7 grader. Det blev drukket og også brugt til afvaskning både af mennesker og dyr med gavnlige resultater, hvis der f.eks. var tale om skab eller eksem. Det var ikke mærkeligt, hvis vandet blev betragtet som specielt og 'helligt'. Sådanne naturkræfter blev anerkendt og tilbedt helt tilbage til stenalderens tid som en del af en naturreligion; altså længe før kirken 'kristnede' kilden.

Tilstedeværelsen af den velgørende kilde bevirkede, at kirken blev en valfartskirke. Den lå nogenlunde bekvemt for færdslen ad studevejen / hær-

vejen. Den lå tæt på datidens centrum i Jelling. Dertil kommer, at der ikke fandtes så mange kilder her i det flade, sandede landskab, selvom der er opregnet omtrent 700 kilder i Danmark, hvoraf nogle er mere 'hellige' end andre. Den største søgning til helligkilder regnes generelt for at have været mellem årene 1450 og 1650, men i to lokale kirker var der en konstant valfart i rigtig mange år før den tid. Der er en bestemt ejendommelighed ved netop de to kirker, Vester Starup kirke og Vorbasse kirke, der forklarer det.

I modsætning til de fleste andre små, kullede kirker heromkring fra den tid, fik begge kirker i starten af 1500-tallet bygget et stort tårn på vestenden. Vorbasse kirkes om- og tilbygning antog vældige proportioner, som man kan konstatere ved at se på det retoucherede fotografi nedenunder. Murskransen i skibet og koret blev hævet en del, og et digert tværskib og tårn blev bygget til.

Pengene til det store arbejde kunne umuligt stamme fra den beskedne landsby, men måtte komme udefra. Ganske rigtigt, som man kan erfare ved sammenligninger med kirker i andre landsdele, hvor der er ført optegnelser over indtægter fra indsamlingsbøsser ('kildeblokke'), hvor forhåbningsfulde, eller taknemmelige, kildebesøgende har lagt penge. H. F. Fejlberg, der var præst i Bramming og lokalhistoriker, skrev i 1899 om en kilderejse i 'Dansk Bondeliv': 'En kildeblok var opstillet, og det krævedes, for at Vandet skulle virke, at man ofrede rundeligt i den. Ja, Pengene kom ikke saa rigeligt som førhen, det var ikke underligt, at Helbredelserne var faa.'

Som antydnet kom der i tidligere tider mange penge til valfartskirkerne. Et eksempel herpå er Kippinge kirke på Falster, hvor Skt. Søren's Kilde var en

af middelalderens mest besøgte kilder. De mange kildegæster - i tusindtal - skænkede så rigeligt med penge og gaver til kirken, at kong Christian den 2. siges at have lånt store summer af kirken, da han var i bekneb. På et mere beskedent niveau vides det, at der ved kilden i Vester Starup kirke er fundet seks sølvmonter, præget i 1100-tallet.

For at få et billede af, hvordan et kildebesøg foregik, kan man følge H. F. Feilbergs beretning om en ung mand 'der i sin ungdom havde været meget kirtelsvag'. Året var 1879, og moderen (mod faderens ønske) vækkede drengen tidligt på Skt. Hans dag. 'Skynd dig i klæderne, at du kan komme ud at blive helbredt.' De skulle til kilden ved Skørping kirke, og undervejs talte de 50 vogne på vej til kilden. Ved kirken var der opstillet 'telte med alt muligt gøgl ... og en mængde røde fade og sorte potter. Omtrent et hundrede mennesker gik omkring på kirkegårdens gange, de fleste var samlet i det sydvestlige hjørne. Mangfoldige halte, brystsvage, syge mennesker havde der sat hinanden stævne.' Drengens moder masede sig gennem skaren for at hente det hellige vand til drengen. Han klatrede op på kirkediget og så til sin forbavelse 'et ganske almindeligt vandhul'.

Moderen tog ham med ind i våbenhuset for at vaske hans syge ben med vandet. 'Her var en halv snes foruden os i færd med at tvætte en eller anden syg legemsdel i det helbredende vand.' Drengen kunne ikke lade være med at stille spørgsmål, især da han fik øje på en mængde krykker og stokke, der så ud til at have været der i mange år. En ældre kvinde bemærkede hvast, at han ikke vil blive kureret, fordi han ikke kunne tie stille. I hvert fald konstaterede han: "Kuren har ikke hjulpet. Jeg fik til trøst lov til at købe lidt 'billeri' i et af teltene. Så fik vi en kop kaffe i en beværtning og kørte hjem. Ved middagstid rejste de syge som oftest bort. Hen på eftermiddagen samledes egnens ungdom ved kilden for at more sig. Om aftenen var der i reglen slagsmål, når karlene havde drukket for mange puncher." Kort efter denne beretning blev kilderejser til kilden i Skørping også forbudt.

Valfarten til helligkilder foregik gerne på Valborgsaften, altså natten mellem den 30. april og 1. maj. En sogneberetning fra 1638 fortæller: 'På Vorbasse Kirkegård siges at have været en helligdom, nemlig en kilde eller brønd i det sydvestre hjørne,

GLIMT FRA SOGNETS HISTORIE

hvorfor der årligt afholdes marked i byen. Men det skal være afholdt fra begyndelsen på Hellig Legemsdag, hvorved kirken i Vorbasse har fået sit navn'. Hellig Legemsdag falder på den 2. torsdag efter pinse. De traditionsrige kildemarkeder, eller midsommermarkeder, holdt sikkert tidligt deres indtog. Der, hvor mange mennesker samles, er der altid behov for forplejning og handel. En af de varer, der altid blev forhandlet, var datidens engangsbægre: små lerkrus til at tage vandet op i. Så undgik man at blive smittet af andre.

I 'Hellige kilder i Ribe Amt' fra 1923 skriver August F. Schmidt, at der i 1864 til arvtageren efter Vorbasse kildemarkeder, Vorbasse hestemarked, blev opstillet ikke færre end 127 'skænketelte' for at forsyne folk med mad og drikke. Selv dengang kom folk fra nær og fjern. 'Der solgtes Fisk fra Vestkysten, Trævarer og Frugt fra Østkysten, Hør og Hamp især fra Als, Potter fra Vardeegnen, Smedevarer fra Omegnen og Træsko fra Lover Syssel. Desuden mødte Kræmmere fra Sønden med Kramvarer fra Hamborg og Kniplinger fra Tønder og Løgumklosteregne.' Og som en lille syrlig krølle på opremsningen: 'Gøglere og slette Folk kom naturligvis også hertil.'

*Hans Smidth: Den sidste Kaffepunch. ca. 1880.
Statens Museum for Kunst*

Det hellige og det profane (eller 'verdslige') har - om ikke taget hinanden i hånden - så for det meste fundet en modus vivendi. Det ses i Vorbasse ved, at der holdes en gudstjeneste i markedsteltet inden markedet officielt bliver erklæret åbent. Teltet er altid fyldt til bristepunktet med byens folk, almindelige markedsgæster, og ikke mindst 'landevejenes farende svende' med hunde, godt humør og eventuelt en øl. Helligkildens undergang ved

Vorbasse kirke forklares i folkemunde netop som noget profant, hvor grænserne dog blev overskredet. Det siges, at kilden tørrede væk, efter at en mand førte sin skabede hest helt ned i vandet for at kurere den. Den samme skrøne fortælles andre steder, blandt andet i Vester Starup og i Veerst sogn, hvor en helligkilde ved gården Bremerholm ligeledes svandt ind efter hestens besøg.

Da man i 1962 og 1984 fik igangsat en forsigtig udgravning af Helligkilden på kirkegården, kunne man konstatere, at der lige under jordoverfladen lå en cirkelformetstensætning. Begge udgravninger blev dog hurtigt standset, og hullet blev kastet til. Det er først nu, at der er givet endelig tilladelse til at foretage en nænsom undersøgelse af Helligkilden, og en egentlig udgravning fandt faktisk sted i juni, 2022.

Resultatet forelå dagen før redaktionens slutning: efter fem dages intensivt gravearbejde, blev kilden fundet. Den ligger cirka der, hvor man altid har troet, den lå. Den er en fin lille stensat brønd omarmet af kirkegårdens gamle, brede stendiger mod syd og vest. Synet af de kæmpestore diger, der kom frem, og kilden, der blev et valfartssted for måske 1000 år siden, maner virkelig til eftertanke. Her ligger Vorbasses egentlige fundament, som både det vældige kirketårn og de landskendte Vorbasse markeder hviler på.

Fra udgravningen af kilden den 15. juni 2022

KONTAKT

De grønne pigespejdere

Gruppebestyrelsesformand

Lone Westergaard, mobil: 60 19 80 81

Mail: Westergaard24@outlook.dk

Gruppenleder for De grønne pigespejdere

Line Lynge Vognsen, mobil 25 46 64 35

Mail: pigespejdervorbasse@gmail.com

Gruppenleder for KFUM spejderne

Gert Jørgensen, mobil 21 84 27 93

Mail: gert@vorbasse.dk

Telefonkæden: Er du alene og ønsker en daglig opringning, kontakt da Inger Vitved-Jensen, Bakkevej 19, Vorbasse, tlf. 75 33 31 59 / 29 29 68 14

Besøgstjenesten: Ønsker du en ven, der vil besøge dig regelmæssigt, eller ønsker du selv at besøge, kontakt da Annette Thuesen, Sønderhedevej 22, Vorbasse, tlf. 60 23 19 57.

Spis-sammen-aftener: Ønsker du at være med, kontakt da Elisabeth Hededam, tlf. 21 60 26 40

Nørklegruppen: Ønsker du at være med, kontakt da Lea Hansen, tlf. 28 70 20 16

BØRNEKREDS

-mødes **hver tirsdag kl. 14:30-16:00 på Stoppestedet.** (Ikke i skoleferier).

Alle børn fra 4 år er velkomne

Ledere: Birgitte Linde, Else Christensen og Anne Mette Jakobsen

UDSYN

UDSYN har i efteråret følgende mødedatoer:

September – den 21.

Oktober – den 05. og 19.

November – den 02., 16. og 30.

Op som tidligere er det på **Stoppestedet kl. 14.00**

Lilly Jørgensen, mobil 20 33 58 97

KONTAKTPERSONER

Mandagscafé:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Idræt om dagen:

Ester Thisgård, tlf. 75 33 46 05

Børnekredsen:

Anne Mette Jakobsen, tlf. 51 35 02 08

Indre Mission (IM):

Jørgen Christensen, Dalagervej 10, tlf. 30 42 04 95

KFUM's Soldatermission:

Ernst Thomsen, tlf. 21 77 78 17

Vorbasse Seniorer:

Levin Kiilsgaard, tlf. 20 92 32 64

Røde Kors:

Erik Andersen, tlf. 24 25 20 74

Udsyn:

Lilly Jørgensen, tlf. 20 33 58 97

Lokalhistorisk arkiv:

Jørgen Møller, tlf. 20 80 36 38

Skjoldbjerg Beboerforening:

Bjarne Pedersen, tlf. 28 70 33 57

Frihavnens Venner:

Ingrid Bech, tlf. 20 64 70 01

Høreforeningen:

Kristian Hansen, tlf. 75 33 33 14

Sogneindsamling:

Birgit Thomsen, tlf. 22 81 25 41

Vorbasse.dk:

Inger Donslund.

Nyheder og arrangementer til vorbasse.dk sendes til vorbasse@vorbasse.dk

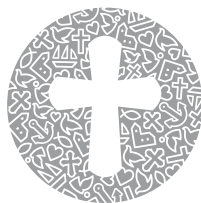
KFUM og KFUK i Vorbasse:

Charlotte B. Lundsgaard, tlf. 61 34 31 96

Afdelinger: Klub Magnum, Unge/voksne, Familie arbejde, Fokusafstner, Fredagsmylder. For yderligere info henvendelse ved Charlotte.

OBS:

Det er foreningens eget ansvar at maile til sognebladet med ændring af kontaktpersoner eller lignende.

FOLKEKIRKEN

GUDSTJENESTER

AUGUST	VORBASSE	SKJOLDBJERG	HEJNSVIG/VESTERHEDE
7. 8.s.e. trinitatis		10:30 JJ	9:00 Hejnsvig. JJ
14. 9.s.e. trinitatis	9:00 Kirkekafe. JJ		10:30 Vesterhede. JJ
21. 10.s.e. trinitatis	10:30 SØK		9:00 Hejnsvig. SØK
28. 11.s.e. trinitatis	9:00	10:30	
SEPTEMBER			
4. 12.s.e. trinitatis	10:30 Forklaringsgudstjeneste		
11. 13.s.e. trinitatis	9:00	10:30 Høstgudstjeneste	
18. 14.s.e. trinitatis	10:30 Høstgudstjeneste. SØK		9:00 Hejnsvig. SØK
22. Torsdag	17:00 Familiegudstjeneste		
25. 15.s.e. trinitatis	9:00	10:30	
OKTOBER			
2. 16.s.e. trinitatis	10:30	9:00	
9. 17.s.e. trinitatis	9:00 Kirkekafe.	10:30	
16. 18.s.e. trinitatis	10:30 JJ		9:00 Hejnsvig. JJ
23. 19.s.e. trinitatis		9:00 Kirkekafe. JJ	10:30 Vesterhede. JJ
30. 20.s.e. trinitatis	10:30 BUSK		
NOVEMBER			
6. Allehelgensdag	16:00	14:30	
13. 22.s.e. trinitatis	10:30 SØK		9:00 Hejnsvig. SØK
15. Tirsdag	17:00 Familiegudstjeneste		
20. Sidste s. i trinitatis	9:00 Kirkekafe.	10:30	
27. 1.s. i advent	10:30	14:00	

JJ = Jørgen Johansen SØK = Susanne Østbjerg Kargo JHR = Jette Holm Rosendal

KOMMENDE INDSAMLINGER:

7. august – 25. september: Wutomi Agri

2. oktober – 27. november: KFUM's soldatermission

Mulighed for at støtte via MobilePay: 92307

KIRKEBIL: Til alle gudstjenester kan der bestilles kirkebil.

Kontakt Billund Taxa, Tlf. 75 35 35 06, senest 1 time før gudstjenesten begynder.

Kørslen er gratis.